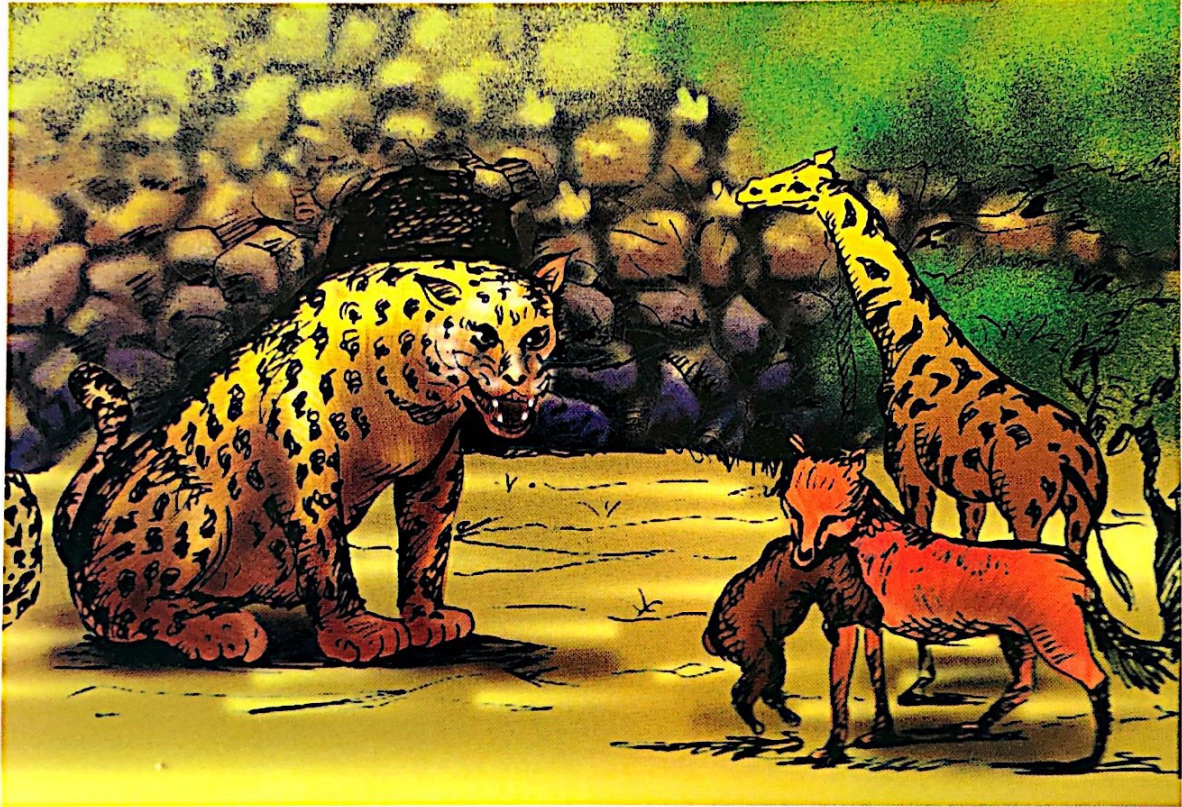

يولۇاس بىلەن زېرەك تۈلكە

سەبىيلەرگە سوۋغا

28

شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى

مۇندەرىجە

- 1 يولۋاس بىلەن زېرەك تۈلكە
- 7 كەپتەر بىلەن چۈمۈلە
- 16 بەگۋاش توشقان

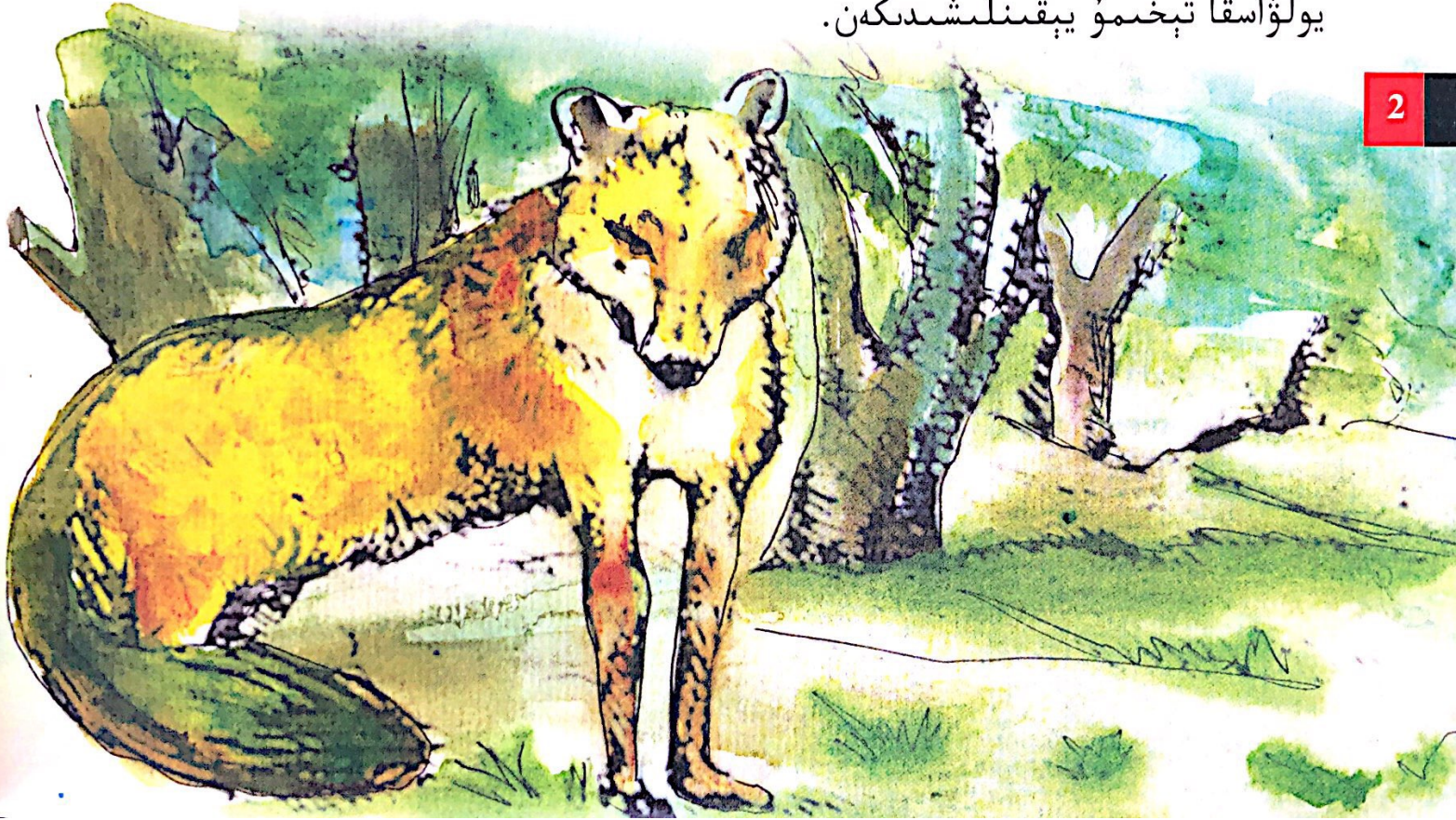
يولۋاس بىلەن زېرەك تۈلكە

بۇرۇن چوڭ بىر ئورمانلىقتا ناھايىتى ۋەھشىي، يىرتقۇچ بىر يولۋاس ئۆتكەنكەن. يىراق - يېقىندىكى بارلىق ھايۋاناتلار ئۇنىڭدىن قورقىدىكەن. ئۇ باشقا ھايۋاناتلارنى ئۆزى ياخشى كۆرىدىغان يېمەكلىكلەرنى تېپىپ كېلىشكە مەجبۇرلايدىكەن. ئەگەر

ھايۋاناتلار ئۇنىڭ تەلپىنى ئورۇنلدىمسا، ئۇ دەرھال ئۇلارغا ھۇجۇم قىلىپ ئۇلارنى قاتتىق جازالايدىكەن. شۇڭلاشقا، باشقا ھايۋاناتلار ئۇنىڭغا ھەرخىل سوۋغا - سالاملارنى يوللاپ تۇرىدىكەن ۋە ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولىدىكەن. يولۋاس بەزى ھايۋاناتلارنى ئۆزىنىڭ قوغدىغۇچىسى، يەنە بەزىلىرىنى ئىشكباقارى قىلىۋاپتۇ. ئۇلار ئۇنىڭ تۇرالغۇسىنى تازىلايدىكەن، بالىلىرىنى باقىدىكەن. ئۆزلىرى بولسا يولۋاسنىڭ ھۇجۇمىدىن خاتىرجەم ياشايدىكەن.

يولۋاس ئوۋغا چىققاندا ئۇلارمۇ بىرگە چىقىپ ئوۋ غەنىمەتلىرىگە ئېغىز تېگىدىكەن. ئۇلار بۇنىڭدىن ئۆزلىرىنى تولمۇ بەختلىك ھېس قىلىدىكەن ۋە يولۋاسقا تېخىمۇ يېقىنلىشىدىكەن.

ئورمانلىقنىڭ چەت ياقىسىدا ياشايدىغان بىر تۈلكە بۇنى ئاڭلاپ كۆڭلىدە: «مەن نېمە ئۈچۈن يولۋاس پادىشاھنى يوقلاپ بارغاچ، ئۇنىڭغا خىزمەت قىلىپ ئۇنىڭ يېقىنىغا ئايلىنمايمەن؟ شۇنداق قىلسام ئۇنىڭ ئوردىسىدا بەختلىك، خاتىرجەم تۇرمۇش كەچۈرمەن ئەمەسمۇ؟ بۇ يەردە ھېرىپ - چارچاپ، جاپا چېكىپ نېمە كەپتۇ؟» دەپ ئويلاپتۇ.

ئارقىدىنلا ئۇ يەنە: «ئەگەر بىر كۈنلەردە يولۋاس ماڭا ئاچچىقلىنىپ قالسا ياكى قورسىقى ئاچ قېلىپ مېنى يەۋەتمەكچى بولسا، ئۇ چاغدا قانداق قىلىمەن؟ مەن ئۇنىڭ كۈچلۈك تىرناقلىرىغا، ئۆتكۈر چىشلىرىغا تاقابىل تۇرالايمەنمۇ؟» دېگەنلەرنى خىيالغا كەلتۈرۈپتۇ. شۇنداق قىلىپ، ئۇ ئاخىر بارماسلىق قارارىغا كەپتۇ. لېكىن، يولۋاسنىڭ خەۋىرى كۈندىن - كۈنگە ئورمانلىق ئىچىدە كەڭ تارقىلىپتۇ.

تۈلكە يەنە يولۋاسنىڭ يېنىدىكى ھايۋاناتلارنىڭ ناھايىتى بەختلىك تۇرمۇش كەچۈرۈۋاتقانلىقىنى، جاپا - مۇشەققەت چەكمەيدىغانلىقىنى ئاڭلاپ، تۇرالمايلا قايتۇ. ئۇ يەنىلا يولۋاسنىڭ يېنىغا بېرىش قارارىغا كەپتۇ. ئۇ ئۆز - ئۆزىگە مۇنداق دەپتۇ: «مەن ئۇ يەردە ناھايىتى ئېھتىيات بىلەن تۇرمەن. يولۋاسقا بەك يېقىنلىشىپ كەتمەيمەن. ئەگەر ئۇنىڭدىن خىيانەت ئالامەتلىرىنى بايقاپلا قالسام، دەرھال قاچمەن. ئۇ مېنى تۇتالمايدۇ.»

شۇنداق قىلىپ، تۈلكە يولۋاس ئۇۋىسىغا قاراپ مېڭىپتۇ. ئۇ يولۋاس ئۈستىدە قانداقلا كىشىدىن سورىسۇن، ئۇلار يولۋاسنىڭ مەرد، سېخىلىقنى، ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ھايۋاناتلارنىڭ بەختلىك تۇرمۇش كەچۈرۈۋاتقانلىقىنى سۆزلەپ بېرىدىكەن. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ يولۋاسقا بولغان ئىشەنچىسى ئېشىپ، قورقۇنچىسى يوقاپتۇ.

تۈلكە مىڭبىر جاپا - مۇشەققەتتە يولۋاس ئۇۋىسىغا يېتىپ كەپتۇ. ئۇ دەرۋازا ئالدىدا كۆزەتچىلىك قىلىۋاتقان زىراپنى كۆرۈپ، ئۆزىنىڭ بۇ يەرگە كېلىشتىكى مەقسىتىنى ئېيتىپتۇ. زىراپە رۇخسەت قىلغاندىن كېيىن، ئۇ ئوڭكۈر ئىچىگە كىرىپ، يولۋاسقا ئۆز قولى بىلەن تاغدىن ئۈزۈپ كەلگەن چىرايلىق بىر دەستە گۈلنى سوۋغا قىلىپتۇ.

5

يولۋاس ناھايىتى خۇشال بولۇپتۇ ۋە ئۇنى ئۆز يېنىدا ئېلىپقايتتۇ. تۈلكە ئۆزىنىڭ ئەقىل - پاراسىتى ۋە چېچەنلىكى بىلەن يولۋاسنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈرۈپتۇ. يولۋاس ئۇنى ئۆزىنىڭ مەسلىھەتچى ۋەزىرى قىلىۋاپتۇ.

يولۋاس پات - پات ئۇنى ھايۋاناتلارنىڭ ئەھۋالى ۋە ئۇلارنىڭ ئارىسىدا نېمە ئىشلار يۈز بېرىۋاتقانلىقىنى بىلىپ كېلىش ئۈچۈن ئورمانلىققا ئەۋەتىپ تۇرىدىكەن. تۈلكە بىر مەزگىلدىن كېيىن، يولۋاسنىڭ ئەتراپىدىكى ھايۋاناتلارنىڭ ئازلاپ كېتىۋاتقانلىقىنى بايقاپتۇ. يولۋاسمۇ خېلىدىن بېرى ئوۋغا چىقماپتۇ. ئۇ بۇنىڭغا قاراپ يولۋاسنىڭ كېسەل بولۇپ قالغانلىقىنى جەزملەشتۈرۈپ، يۇرتىغا قايتىپ ئائىلىسىدىكىلەرنى يوقلاپ كېلىشنى باھانە قىلىپ ئۇنىڭدىن رۇخسەت سورايتتۇ.

بىر مەزگىل ئۆتكەندىن كېيىن، تۈلكە يولۋاسنىڭ قېشىغا قايتىپ كەپتۇ. بۇ قېتىم ئۇ غار ئەتراپىدا بىرمۇ ھايۋاننى ئۇچراتماپتۇ. ئۇ يولۋاسنىڭ ئۇلارنى يەۋەتكەنلىكىنى پەملەپ ئىچىگە قورقۇنچ چۈشۈپتۇ. ئۇ غارنىڭ ئىشىكىگە يېقىن بېرىپ، يولۋاسنىڭ كېسەل ئازابىدىن غار ئىچىدە تۈگۈلۈپ ياتقانلىقىنى كۆرۈپتۇ.

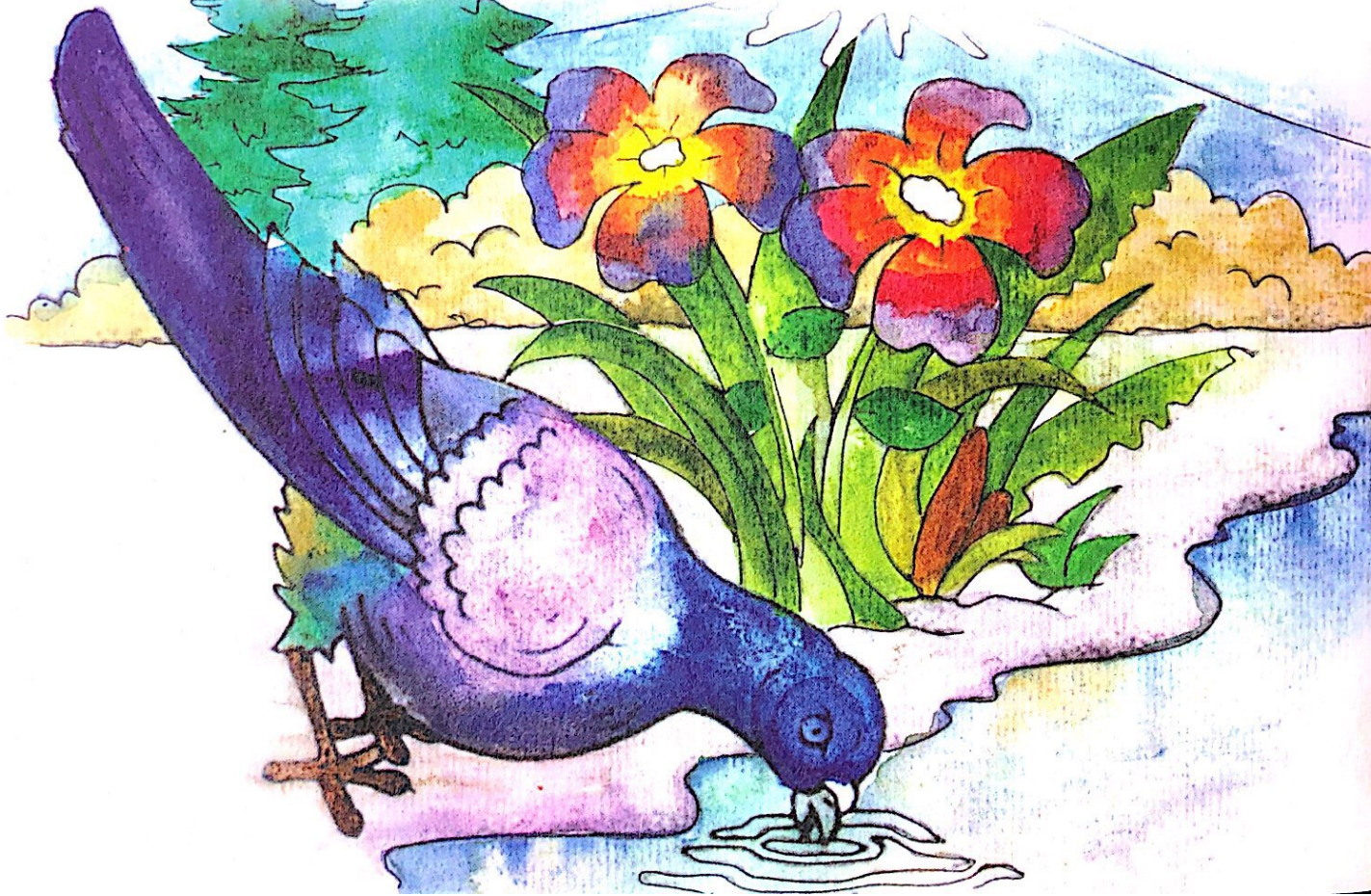
يولۋاس ئۇنىڭغا: «تۈلكىجان، سەن تولىمۇ ئۇزۇن ۋاقىت يوقاپ كەتتىڭ. بۇياققا كەل! مەن سېنى بىر كۆرۈۋالاي!» دەپتۇ.

تۈلكە ئۇنىڭغا: «ئاللىبىرى، سىلگە يېقىنلىشىش مەن ئۈچۈن شەرەپ. قارىسام، غارغا كىرگەن ئىزلار بار، لېكىن چىققان ئىزلار يوق تۇرىدۇ. شۇڭلاشقا، مەن ئېسىمنىڭ بارىدا چىقىپ كېتەي دەيمەن» دەپتۇ - دە، ئارقىسىغا بۇرۇلۇپلا بەدەر تىكىۋېتىپتۇ.

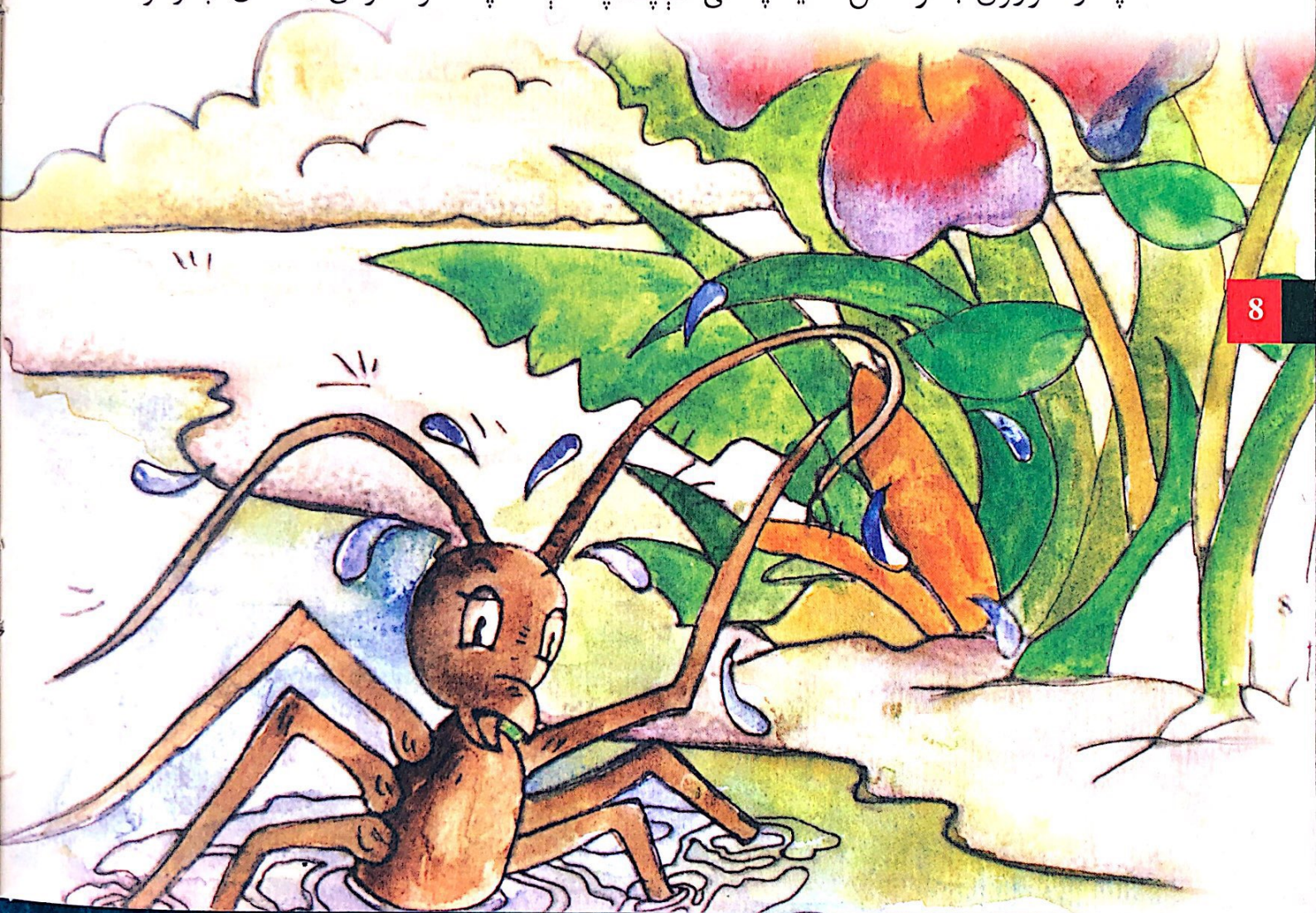

كەپتەر بىلەن چۈمۈلە

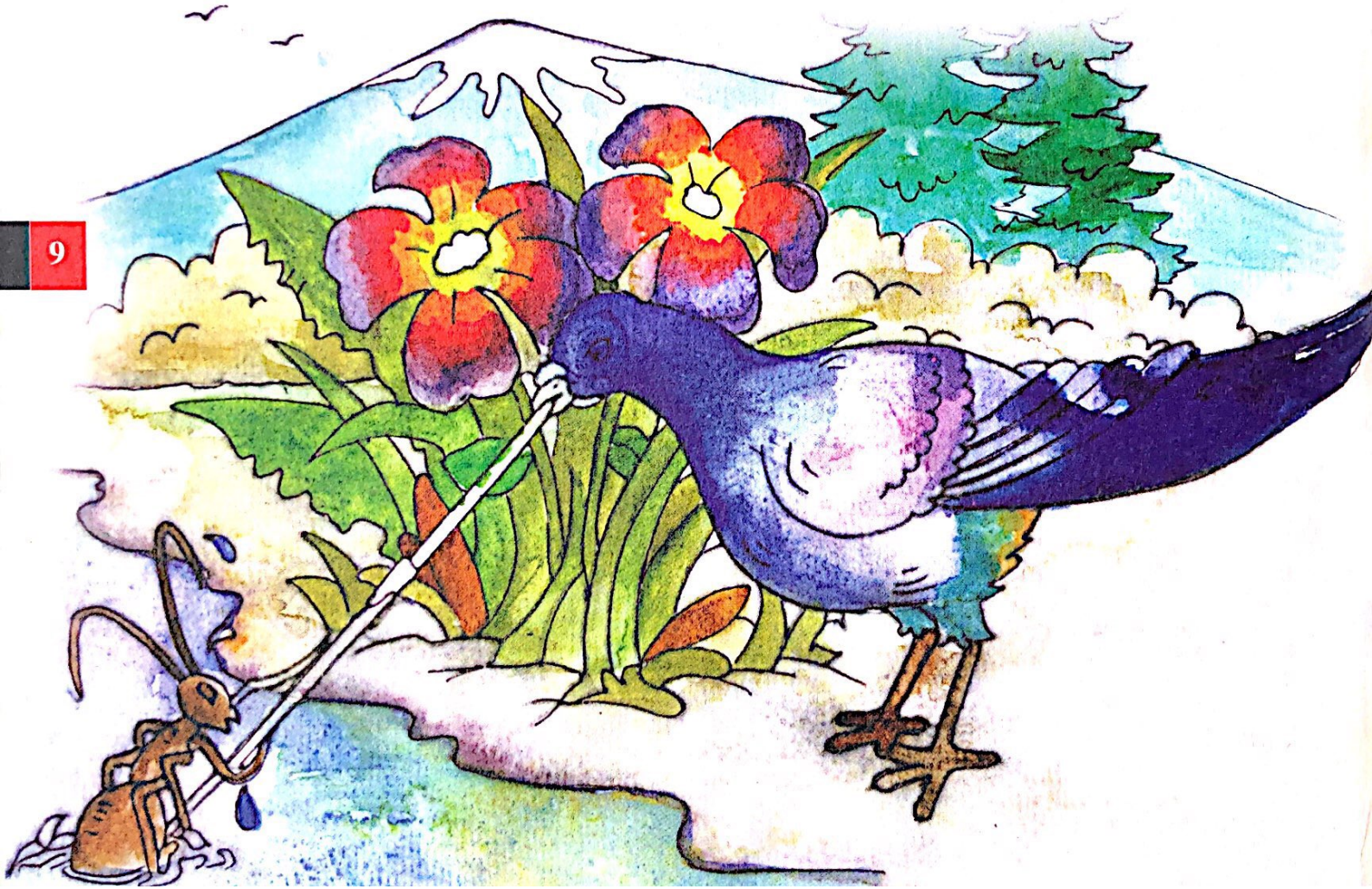
بىر كۈنى، كەپتەر قاتتىق ئۇسساپ كېتىپ، تاتلىق سۇدىن ئىچىپ ئۇسسۇزلۇقنى قاندۇرۇش ئۈچۈن ئالدىراپ ئۆستەڭ بويىغا بېرىپتۇ. ئۇ سۇ ئىچىۋېتىپ، ئېرىققا چۈشۈپ كەتكەن بىر چۈمۈلنىڭ جېنىنىڭ بارىچە

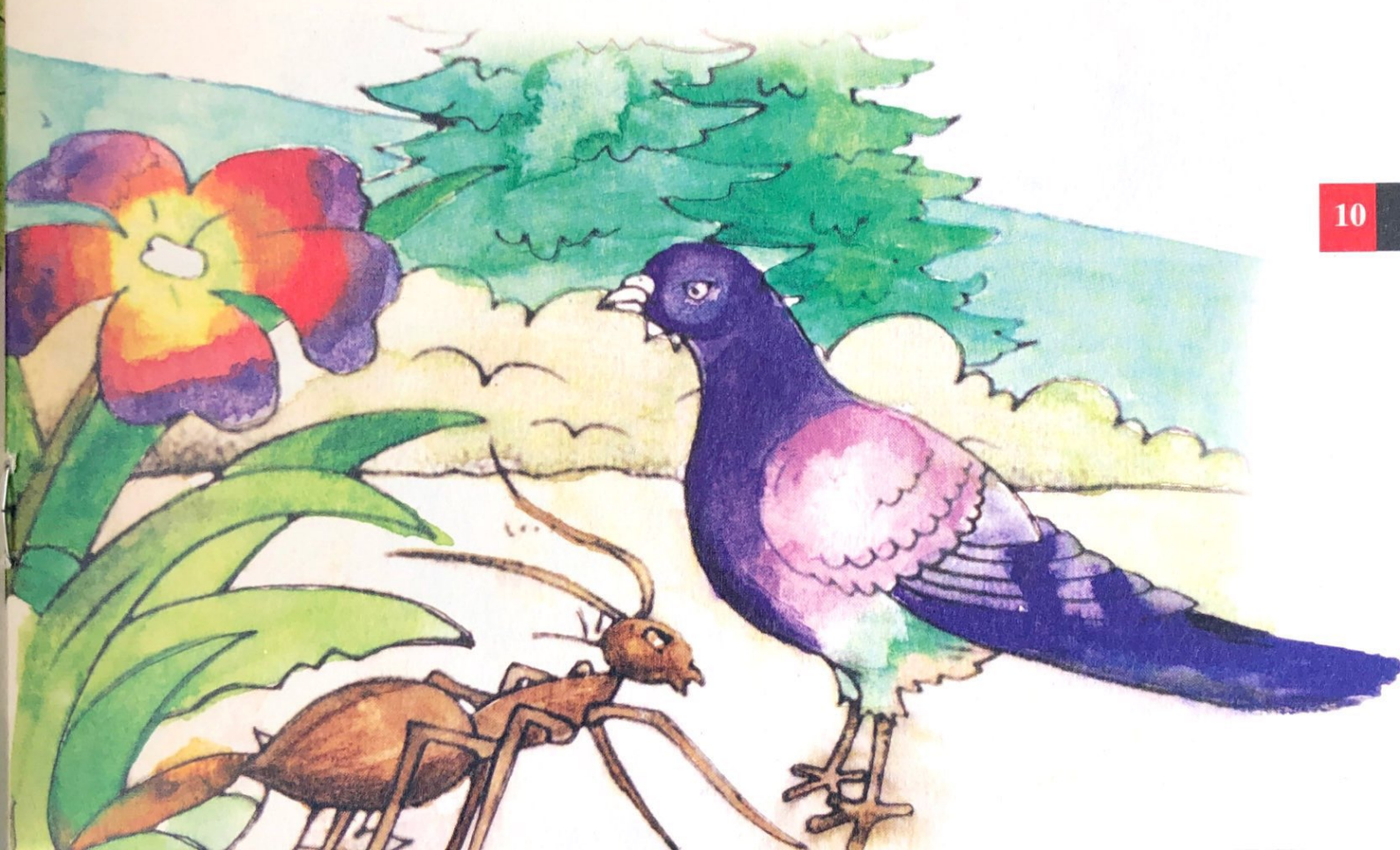
ئۆستەڭ قىرىغا قاراپ ئۈزۈۋاتقانلىقىنى كۆرۈپتۇ. كەپتەر چۈمۈلنىڭ قىيىن ئەھۋالدا قالغانلىقىنى ھېس قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئۈسسۈزلۈقىنى ئۈنتۈپ، ئۇنى قۇتقۇزۇۋېلىش ئۈچۈن ياغاچ ئىزدەشكە باشلاپتۇ. كەپتەر ئۈزۈن بىر تال تاياقچىنى تېپىپ كېلىپ، تۈمشۈقى بىلەن چۈمۈلگە

تەڭلەپتۇ. چۈمۈلە كەپتەرنىڭ ياردىمىدە ياغاچقا ئېسىلىپ خەتەردىن قۇتۇلۇپ قاپتۇ. چۈمۈلە ئۆستەڭ قىرغا چىقىۋالغاندىن كېيىن، ئۆزىنىڭ ھاياتىنى قۇتقۇزۇپ قالغان كەپتەرگە تەشەككۈر ئېيتىپتۇ ۋە مۇنداق دەپتۇ: «سىز مېنى ئۆلۈمدىن قۇتقۇزۇپ قالدىڭىز. مەن سىزگە چىن قەلبىمدىن رەھمەت ئېيتىمەن. ھامان بىر كۈنى ماڭا قىلغان ياخشىلىقىڭىزغا جاۋاب قايتۇرىمەن.»

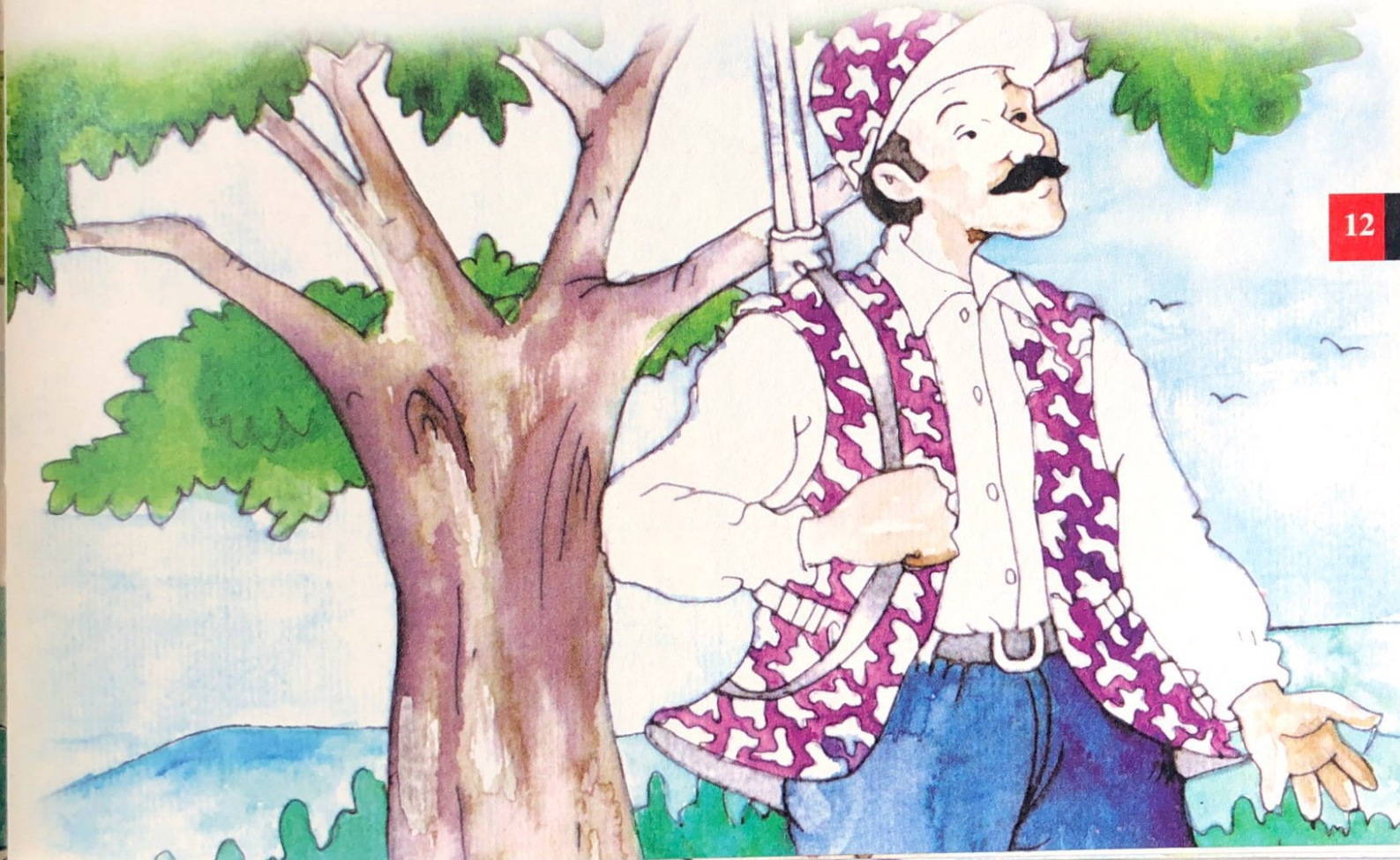
كەپتەر بۇ سۆزنى ئاڭلاپ: «بۇ كىچىككىنە چۈمۈلە ماڭا قانداقمۇ ياردەم قىلالسۇن؟»
دەپ ئويلاپ كۈلگۈسى كەلسمۇ، لېكىن چۈمۈلنى رەنجىتىپ قويماسلىق ئۈچۈن،
كۈلكىسىنى يوشۇرۇپ مۇنداق دەپتۇ: «ھەي چۈمۈلە، سىز تولىمۇ سەممى ئىكەنسىز،
ياخشىلىقىمغا جاۋاب قايتۇرماقچى بولغانلىقىڭىزغا كۆپتىن كۆپ رەھمەت» دەپتۇ.

ئارىدىن بىرقانچە ئاي ئۆتۈپ، كۈنلەرنىڭ بىرىدە كەپتەر دەرەخ شېخىغا قونۇپ بار
ئاۋازى بىلەن گۈگۈلداۋىتىپ ھېلىقى چۈمۈلىنىڭ ئۇۋىسى ئەتراپىدا قىشلىق
ئوزۇق ئۈچۈن دان - چۆپلەرنى يىغىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ قاپتۇ، لېكىن بىر
ئوۋچىنىڭ يامان نىيەت بىلەن ئۆزى تۇرۇۋاتقان دەرەخكە يېقىنلاپ كەلگەنلىكىنى
سەزمەپتۇ.

شۇ ئارىدا چۈمۈلە ئوۋچىنىڭ ئاياغ تىۋىشىنى ئاڭلاپ قاپتۇ. ئوۋچى كەپتەرنى كۆرۈپ شەپە چىقارماستىن قورالنى قولىغا ئېلىپ كەپتەرنى ئېتىشقا تەييارلىنىپتۇ. كەپتەر ئوۋچىنىڭ ئۆزىگە يېقىنلاپ كەلگەنلىكىدىن بىخەۋەر بولغاچقا، ئۆزىگە كېلىۋاتقان بۇ شۈملۈقنى سەزمەستىن دەرەخ ئۈستىدە بەخىرامان تۇرۇۋېرىپتۇ.

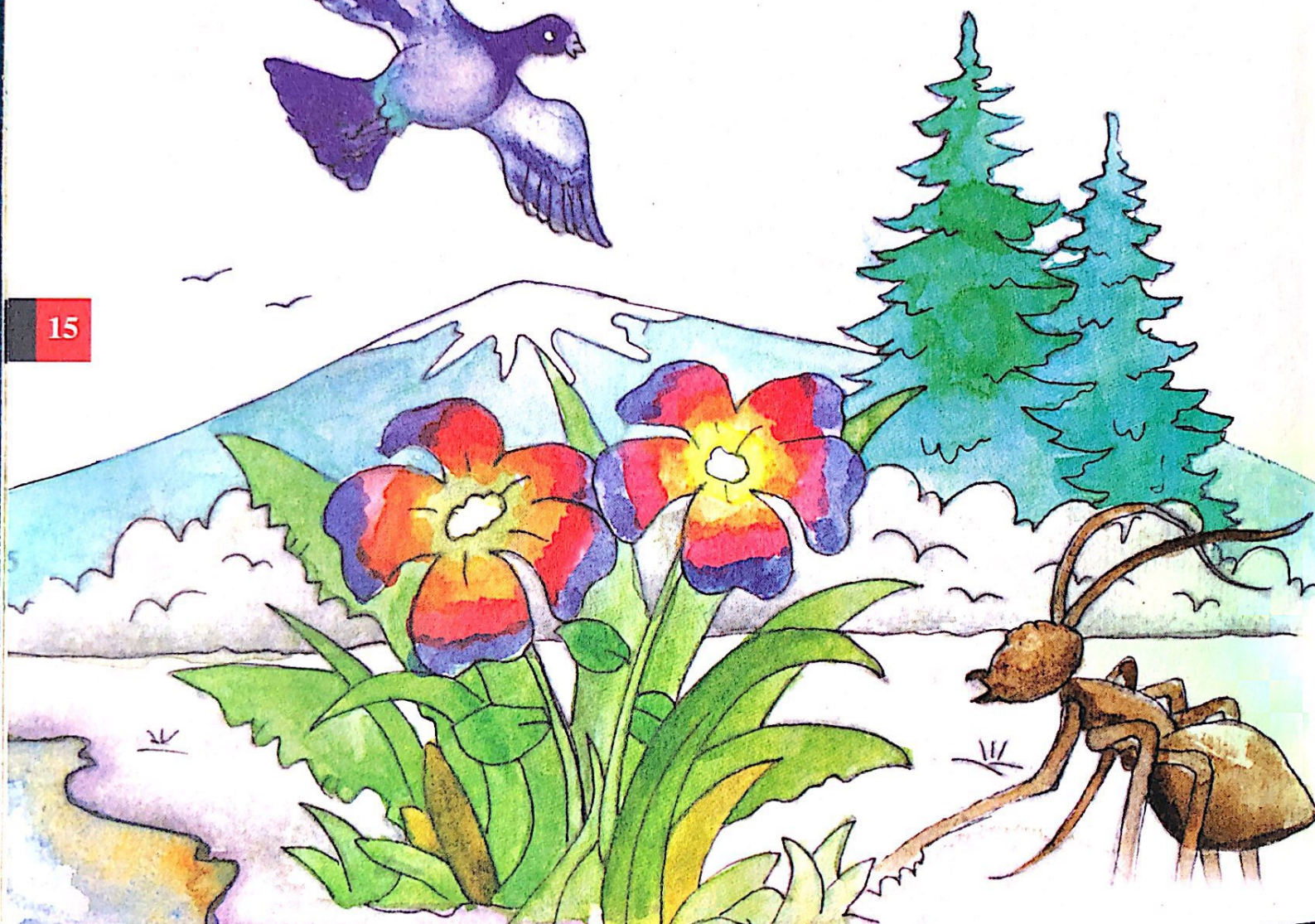
چۈمۈلە بۇ ئەھۋالنى كۆرۈپ ئوۋچىغا يېقىنلىشىپتۇ - دە، ئۇنىڭ ئايىغى
ئۈستىدىكى كىچىك بىر تۆشۈكنى كۆرۈپ قېلىپ، شۇ يەردىن كىرىپ، ئوۋچىنىڭ
پۈتىنى قاتتىق چېقىۋاپتىكەن، ئاغرىققا چىدىمىغان ئوۋچى ۋارقىراپ كېتىپتۇ. بۇ
ئاۋازدىن چۆچۈگەن كەپتەر ئوۋچىنى كۆرۈپ ئۇچۇپ كېتىپتۇ. ئۆز ۋەزىپىسىنى ئادا
قىلىپ بولغان چۈمۈلمۇ تۆشۈكتىن چىقىپ كېتىپتۇ. ئوۋچى بولسا مەقسىتىگە
يېتەلمەي سەپرايى ئۆرلىگەن ھالدا قايتىپتۇ.

ئوۋچى قايتىپ كەتكەندىن كېيىن، كەپتەر ھاياتىنى ساقلاپ قالغان چۈمۈلىگە رەھمەت ئېيتىش ئۈچۈن ئورمانلىققا قايتىپ كېلىپ چۈمۈلىگە: «رەھمەت سىزگە چۈمۈلە. سىز مېنىڭ ھاياتىمنى قۇتقۇزۇپ قالدىڭىز. ئەگەر ئاشۇ جىددىي پەيتتە كەلمىگەن بولسىڭىز، مەن ئۇ خەتەرنى ھېس قىلماس ئىكەنمەن» دەپتۇ مەمنۇن بولغان ھالدا.

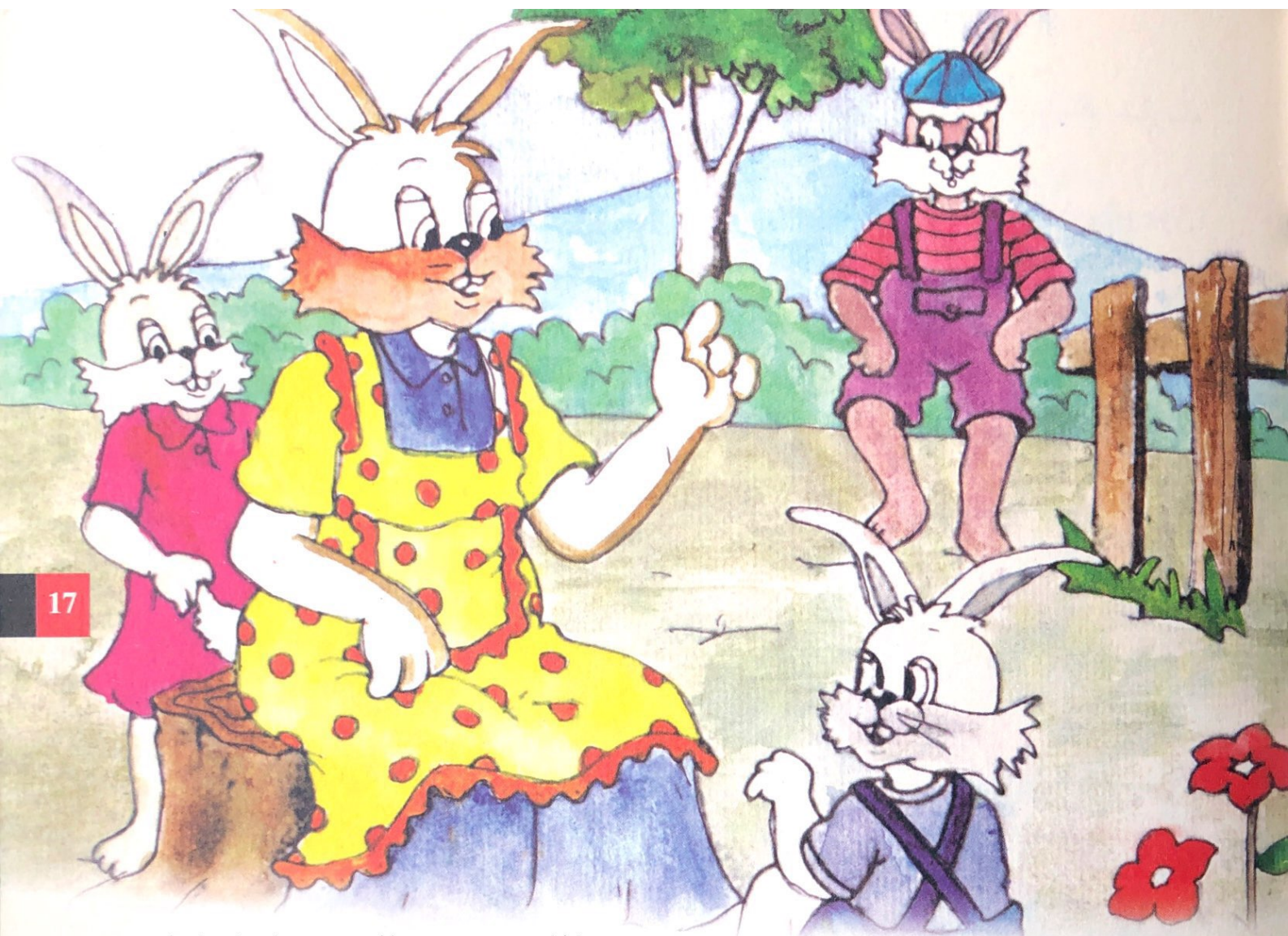
چۈمۈلە كەپتەرگە: «ئۇنداقتا بىرگە بىر بوپتۇق - دە؟» دەپتۇ.
كەپتەر ئاسماندا پەرۋاز قىلغاچ: «شۇنداق، دوستۇم، بىرگە بىر بولدى» دەپ ئۇچۇپ
كېتىپتۇ.

بەگۋاش توشقان

كەڭرى كەتكەن بىر ئورماندا ئوماق بىر بەگۋاش توشقان بار ئىكەن. ئۇ ئاتا - ئانىسىنىڭ گەپ - سۆزىگە ئەسلا بويسۇنمايدىكەن. ئەكسىچە، ياشنىپ قالغان چوڭ دادىسىنى مەسخىرە قىلىپ، ئۇنىڭ كۆرسەتمىسى بويىچە ئىش كۆرمەيدىكەن.

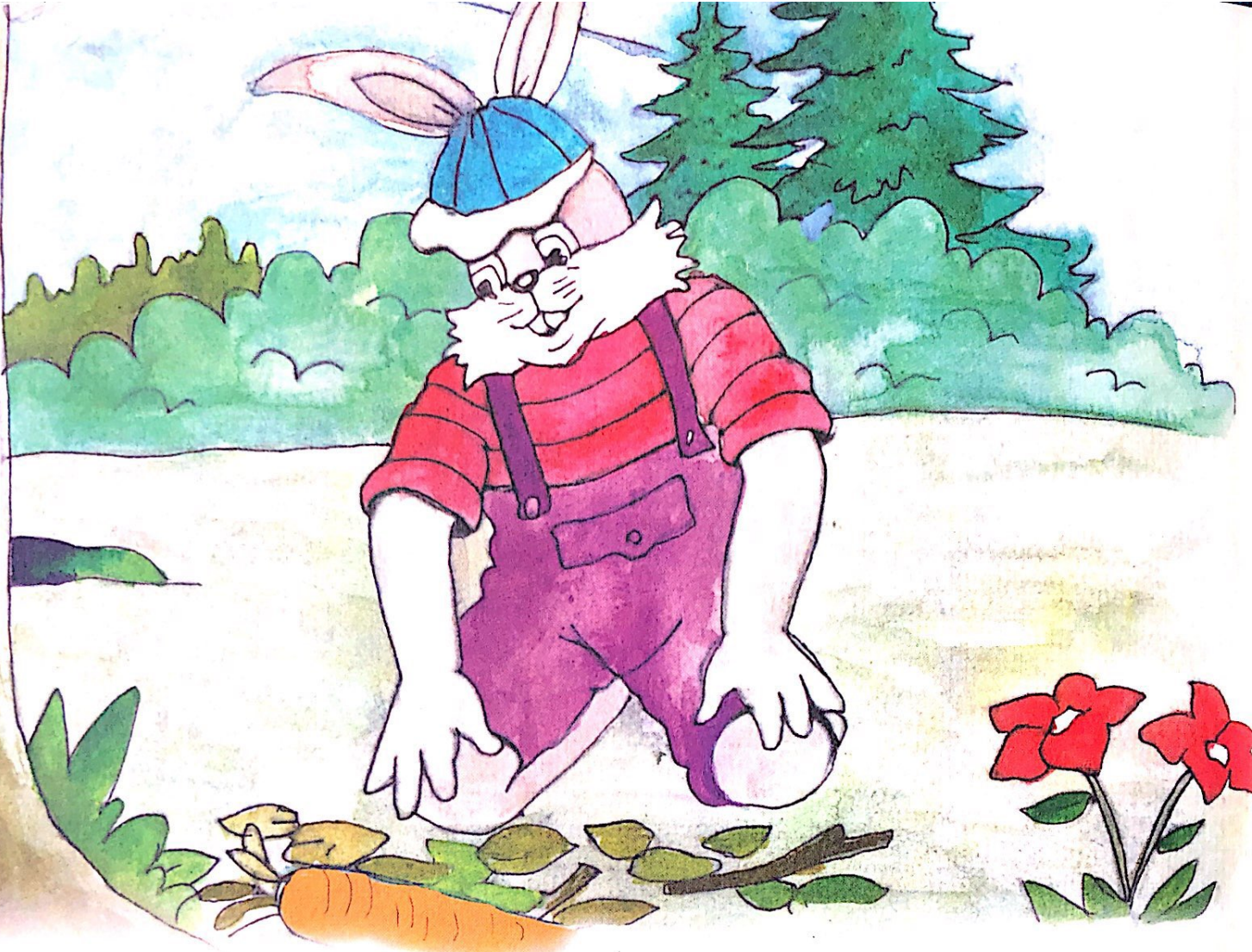

بىر كۈنى، ئانا توشقان بالىلىرىنى يىغىپ ياڭاق دەرىخىنىڭ يېنىغا بارماسلىق توغرىسىدا نەسەت قىپتۇ. چۈنكى ئانا توشقان ئوۋچىنىڭ ئاشۇ دەرىخىنىڭ تۈۋىگە قاپقان ئورناتقانلىقىنى ئوبدان بىلىدىكەن. ئانىنىڭ سۆزىنى ئاڭلىغان بالىلار نەسەت بويىچە ئىش كۆرىدىغانلىقى

توغرىسىدا ۋەدە بېرىپتۇ. لېكىن، ئۇ ئۇزۇن قۇلاق توشقانچاق ئانىسىنىڭ سۆزىگە قايىل بولماي، ئۆزى خالىغانچە ئىش كۆرۈشنى ئويلاپتۇ.

ئۇ ياڭاق دەرىخىنىڭ يېنىدا قاپقان بار - يوقلۇقىنى جەزملەشتۈرۈش ئۈچۈن، دەرىخىنىڭ يېنىغا كېلىپ دەرەخ كەينىدىن ئەتراپىغا نەزەر تاشلاپ ھېچ نەرسىنى بايقىماپتۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇ يەر ئۈستىدە ئولتۇرۇپ يەرگە تىكىلىپ قارايتۇ،

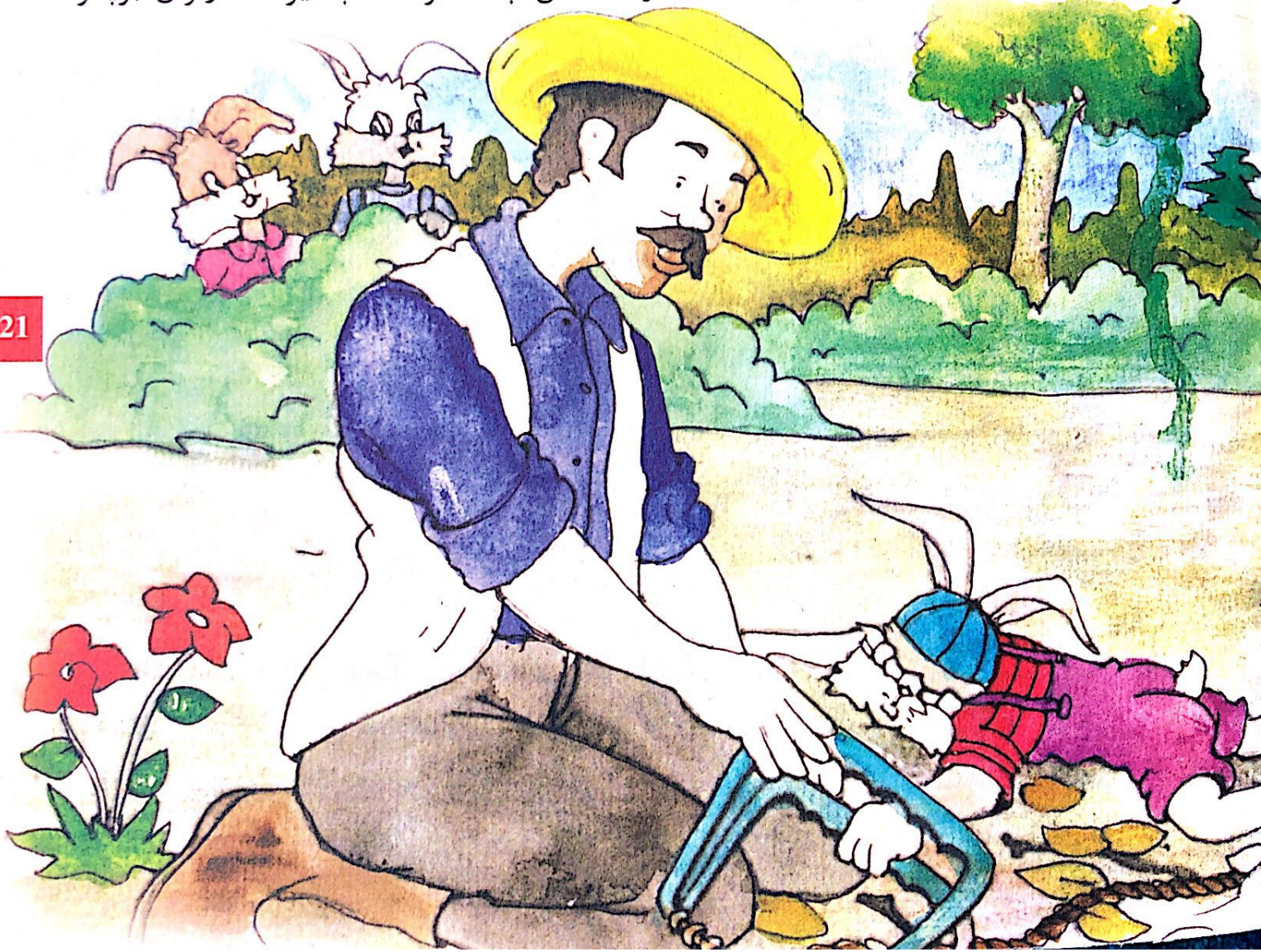

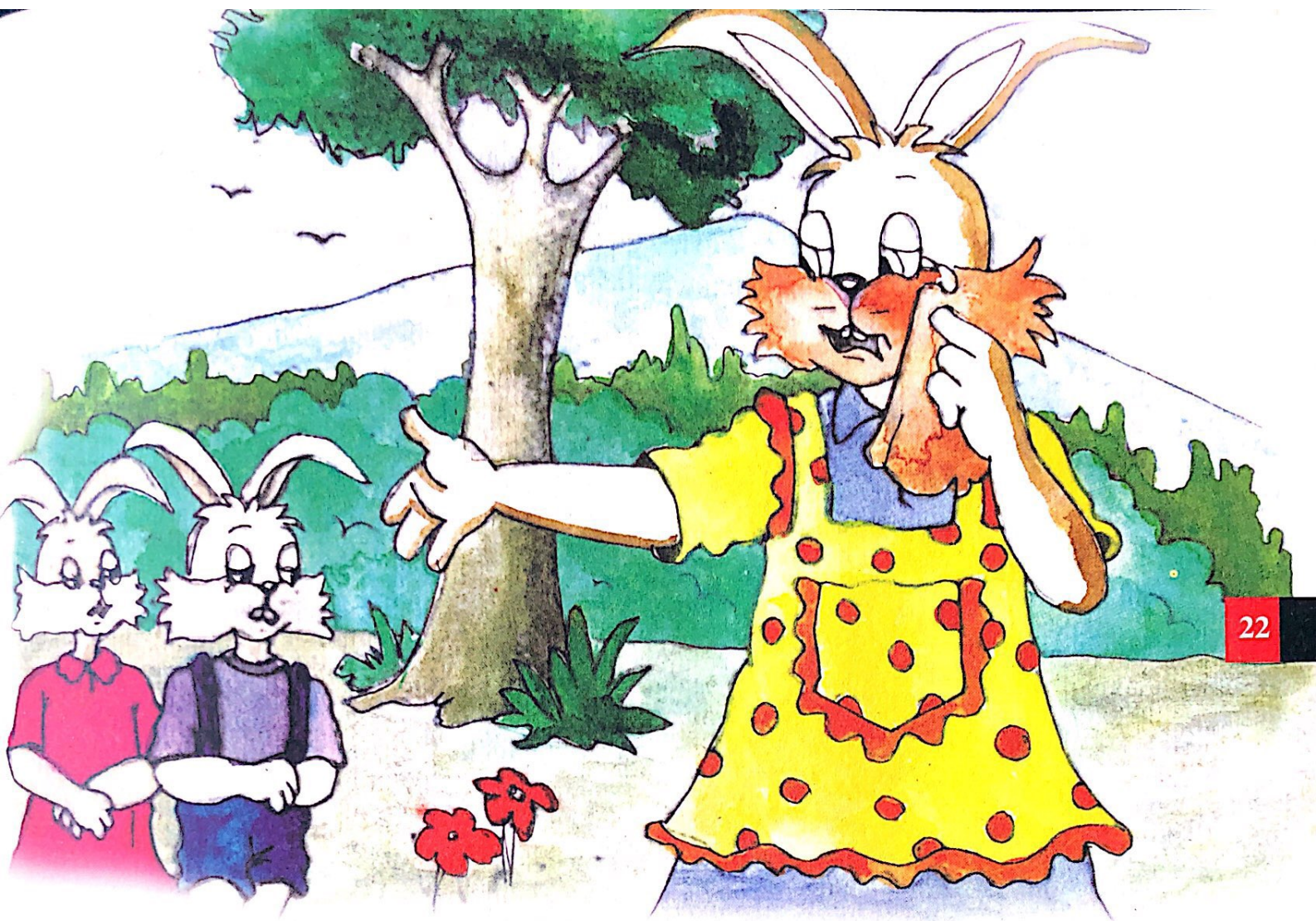
قۇرۇق شاخلار بىلەن سارغايغان يوپۇرماقلاردىن باشقا ھېچ نەرسىنى كۆرمەپتۇ.
 توشقانچاق ئورنىدىن تۇرۇپ ئالدىغا بىر قەدەم مېڭىپلا، يوپۇرماقلارنىڭ ئۈستىگە
 تاشلاپ قويۇلغان بىر تال سەۋزىنى كۆرۈپ، خۇشاللىقىدىن شاللىرى ئېقىشقا
 باشلاپتۇ. چۈنكى، سەۋزە توشقانلارنىڭ قىممەتلىك ئوزۇقى - دە؟

ئۇ يەردە ئولتۇرۇپ قايتىدىن سەۋزىگە سەپسىلىپ، سەۋزىنى ئېلىش ئۈچۈن
قولىنى سەۋزىگە سوزۇشىغا توساتتىن قاپقان ئېتىلىپ كېتىپ قولىنى
قىسىۋاپتۇ. توشقانچاق ئاغرىق ئازابغا چىدماي، سەۋزىنى تاشلاپ ۋارقىراشقا
باشلاپتۇ. ئۇنىڭ كۆزلىرىدىن مۇنچاق - مۇنچاق ياش تۆكۈلۈپتۇ.

ئۇ قايغۇلۇق ئاۋازدا قاتتىق ۋارقىرىغاچقا باشقا توشقانچاقلار ئۇنىڭ نالە - زارىنى ئاڭلاپ، ئۇنى خېيىمخەتەردىن قۇتقۇزۇش ئۈچۈن يۈگۈرۈشۈپ كەپتۇ.
قايقان ئورناتقان ئوۋچى دەرەخ يېنىدا بۇ بەگۋاش توشقاننى كۆزىتىپ تۇرغانىكەن ئۇ توشقانچاقنى قايقاندىن ئاجرىتىپ ئىككى قۇلىقىدىن چىڭ تۇتقىنىچە يولغا راۋان بوپتۇ.

باشقا توشقانچاقلار غەمكىن ھالدا ئۆيىگە قايتىپ بېرىپ، يۈز بەرگەن ئىشلارنى ئانىسىغا خەۋەر قىلىپتۇ. ئانىسى ئەھۋالنى ئوقۇپ ھەسرەت چىكىپ قاتتىق يىغلاپ كېتىپتۇ. ئۇ بالىلارنى باغرىغا بېسىپ: «ئەگەر ئۇ مېنىڭ گېپىمنى ئاڭلىغان بولسا بۇنداق يامان ئىشقا يولۇقمىغان بولاتتى» دەپتۇ.

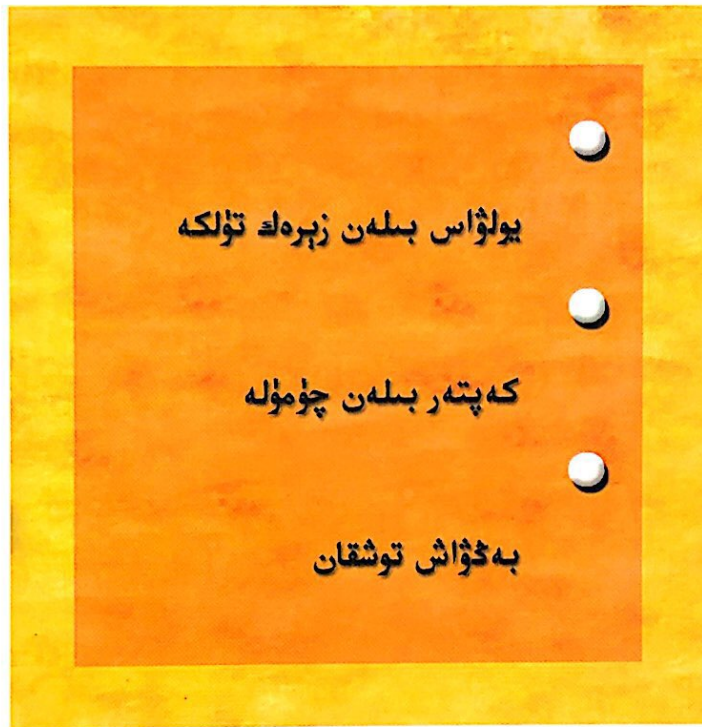
يولۋاس بىلەن زېرەك تۈلكە

تۈزگۈچى: ئابدۇقادىر تۇرسۇن

پىلانلىغۇچى: ئەمىن كىتابچىلىقى
مەسئۇل مۇھەررىرى: ئەركىن ئالىم
مەسئۇل كوررېكتورى: زۆھرەگۈل سىدىق
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى: خالمۇرات غۇلام
نەشر قىلغۇچى: شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى
ئادرېسى: ئۈرۈمچى بۇلاقبېشى كوچىسى 196 - قورۇ
تور ئادرېسى: <http://www.xjpsp.com>
باسقۇچى: شىنجاڭ شىنخۇا باسما زاۋۇتى
تارقاقچى: شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى
نەشرى: 2006 - يىل 10 - ئاي 1 - نەشرى
بېسىلىشى: 2009 - يىل 6 - ئاي 2 - قېتىم بېسىلىشى
فورماتى: 787×1092 م م 1/24 كەسلەم 1 باسما تاۋاق
كىتاب نومۇرى: ISBN 978-7-5372-4561-6
تىرراژى: 1—5000
باھاسى: 5.00 يۈەن

تارقىتىش بۆلۈمى تېلېفون نومۇرى: (0991) 2823055 پوچتا نومۇرى: 830001

مۇقاۋا لايىھىلىگۈچى : خالمۇرات غۇلام

ISBN 978-7-5372-4561-6

(民文) 定价：5.00 元

ISBN 978-7-5372-4561-6

9 787537 245616 >